

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 9. april 2018
SAGSNR.: 2018 - 835
ID NR.: 518838

strafferetskontoret@jm.dk

Høring - over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Retsvirkninger af et foreløbigt forbud mod eller opløsning af en forening)

Ved e-mail af 15. marts 2018 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Det foreslås bl.a. at indsætte en udtrykkelig bestemmelse i straffelovens § 132, a, stk. 2, om, at en forbudt eller opløst forenings kendetegn ikke må besiddes eller anvendes på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med fortsæt til udbredelse i en videre kreds.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget (s. 45), at:

”En særlig kategori af kendetegn er tatoveringer med en forenings logo, navn eller lignende. Sådanne tatoveringer vil ikke i sig selv være strafbare, men der kan efter omstændighederne straffes for videreførelse af foreningen, hvis det kan lægges til grund, at tatoveringen i sig selv, f.eks. navnlig hvis tatoveringen stammer fra tiden efter foreningens opløsning, eller fremvisningen heraf er et udtryk herfor. Tatoveringer vil efter omstændighederne også kunne straffes som en overtrædelse af det foreslåede forbud mod en forbudt eller opløst forenings kendetegn. Dette gør sig f.eks. gældende, hvis tatoveringen på offentligt sted eller i kriminalforsorgens institutioner lovligt kan, men ikke er, tildækket.

Der kan imidlertid være visse tilfælde, hvor der ikke vil kunne straffes for overtrædelse af den foreslåede bestemmelse, selv om en tatovering ikke er tildækket. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis den pågældende person befinder sig på en strand på en meget varm dag, og den omstændighed, at tatoveringen kan ses, ikke må antages at være et udtryk for, at personen ønsker, at andre personer skal lægge mærke til den. Omvendt vil der efter omstændighederne kunne straffes efter den foreslåede bestemmelse, hvis en person med et kendetegn tatoveret på skulderen bevæger sig rundt i det offentlige rum med bar overkrop eller iført undertrøje.

Der vil i øvrigt kunne lægges vægt på f.eks. tatoveringens størrelse eller placering, samt om den er lavet efter, at foreningen blev forbudt eller opløst.”

Ligeledes fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget (s. 46), at:

”Udbredelse af kendetegn på lukkede profiler eller sider på sociale medier, blogs, fora eller lignende med få følgere, venner, forbindelser mv. må i almindelighed betragtes som udbredelse i en privat kreds. Omvendt kan der på en lukket profil eller side være så mange følgere, venner, forbindelser mv., at udbredelsen må anses for fremsat med forsæt til udbredelse i en videre kreds og dermed omfattes af kriminaliseringen. Det vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, om en udbredelse af et kendetegn på en lukket profil eller side er omfattet af bestemmelsen.”

Det er Advokatrådets opfattelse, at forslaget om forbud mod besiddelse eller anvendelse af foreningens kendetegn – navnlig i forhold til kendetegn i form af tatoveringer samt til dels elektronisk gengivelse/deling af kendetegn – fremstår uklart, hvilket kan frembyde et retssikkerhedsmæssigt problem. Det kan samtidig gøre forslaget vanskeligt administrerbart for politi og domstole. Det synes bl.a. vanskeligt at skulle foretage en bevismæssig vurdering af, hvornår en for offentligheden synlig tatovering på en person skal tages som direkte udtryk for, at personen ønsker eller har til hensigt, at andre personer skal lægge mærke til den.

Advokatrådet skal derfor henstille til, at de ovenfor nævnte afsnit i lovforslaget genovervejes eller uddybes nærmere.

Endelig fremgår det af høringsbrevet, at lovudkastet er sendt i høring fra den 15. marts til den 9. april 2018. Det oplyses samtidigt, at Justitsministeriet forventer at fremsætte lovforslaget allerede den 23. marts, idet hørings svar modtaget efter dette tidspunkt dog også vil indgå i ministeriets overvejelser.

På grund af weekenden har der således reelt kun været en høringsfrist på seks hverdage fra det tidspunkt, lovforslaget er modtaget i høring, til det forventes – og også reelt ses – fremsat for Folketinget.

Advokatrådet skal i den forbindelse bemærke, at høringsfristen ikke er i overensstemmelse med Justitsministeriets egne retningslinjer for udformning af lovforslag med tilhørende bemærkninger (jf. ”Vejledning om lovkvalitet”, afsnit 6.1.2., hvoraf fremgår, at den normale høringsfrist er 4 uger).

Advokatrådet savner i den forbindelse en begrundelse for, at der ikke i lovforslagets bemærkninger er redegjort nærmere for baggrunden for, hvorfor det almindelige udgangspunkt for udarbejdelse af lovforslag i det aktuelle tilfælde er fraveget.

Med venlig hilsen

Torben Jensen